

temporane și 2. definirea și redefinirea aspectelor relevante ale filozofiei arte. Aceste două probleme sînt indisolubil legate de ceea ce reprezintă scopul în sine al muzeului — educația estetică a marelui public și în special a tineretului prin facilitarea înțelegerii limbajului și a mesajului operelor de artă. De aceea vor fi organizate mari expoziții de artă plastică contemporană, artă decorativă și design. Îmbogățirea colecțiilor se va face, în principal, pe baza achizițiilor de piese din

expozițiile pe care muzeul le va găzdui.

În activitatea sa, muzeul va fi sprijinit de toate departamentele ce compun Centrul de artă contemporană „Luigi Pecci”. Este vorba de o bogată *bibliotecă* conținând atît lucrări de stricte specialitate cit și de popularizare a artei, de *Departamentul educației*, care elaborează programe didactice, destinate, în primul rînd elevilor, de *Departamentul de grafică* avînd ca sarcină stringerea și conservarea unui patrimoniu for-

mat din lucrări de artă, fotografii și înregistrări video și de *Departamentul evenimente-ori*, organizatorul spectacolelor de operă și balet contemporan, a programelor de filme. Spectacolele sînt realizate în amfiteatru în aer liber și în anumite săli ale muzeului.

NOTE

* Prezentul material a fost elaborat pe baza datelor oferite de revista „Amici dei Musei”, nr. 24/1989, Florența, Italia.

— ANGHIEL PAVEL

J. BLAB, TH. RUCKSTÜHL, TH. ESCHE, R. HOLZBERGER,
pentru ediția franceză, **G. CHR. LUQUET, SAUVONS LES PAPILLONS.**
LES CONNAITRE POUR MIEUX LES PROTEGER (Să salvăm
fluturii. Să-i cunoaștem pentru a-i proteja mai bine), Ed. Duculot,
Paris-Gombloux 1988

Este o lucrare deosebit de atrăgătoare și de mare actualitate acum cînd fluturii — aceste minunate făpturi ale naturii, simbol necontestat al frumuseții, grației și gingășiei — sînt amenințați cu dispariția din cauza numeroaselor insecticide folosite în agricultură și silvicultură și mai ales a poluării mediului înconjurător.

În introducerea se descrie pe scurt metamorfoza fluturilor de la ou la adult; urmează 8 capitole în care sînt prezentate 336 specii de fluturi de zi și de noapte, în biotopii cei mai caracteristici, pășunile, arborii și pădurile, mărăcinșurile, cîmpurile și terenurile necultivate, orașele și satele, malurile riurilor, locurile mlăștinoase; ca regiuni montane sînt menționați Alpii și Pirineii. În fiecare capitol se descrie aspectul biotopului respectiv, se menționează speciile mai importante de fluturi existente în aceste locuri și cauzele care au dus la degradarea acestora (de exemplu, incendierea repetată a pășunilor). Se indică apoi măsurile de protecție a fluturilor, atît din pășunile uscate, cit și din cele umede.

În cazul pădurilor în care speciile de stejari adesea sînt adevărate creșe pentru numeroase specii de fluturi, se arată, de asemenea, cauzele care au dus la scăderea numărului acestor specii și măsurile de protecție.

Pentru orașe și sate se analizează caracteristicile ecologice ale lor; în ele se întîlnește frecvent un adevărat mozaic de biotopi: spații verzi, parcuri, grădini publice, diverse tipuri de alei etc., care toate pot adăposti o serie de specii de fluturi, salvîndu-le de la dispariție. Locurile mlăștinoase posedă și ele o serie de biotopi foarte variați în care își găsesc adăpost multe specii rare și chiar specializate. În ce privește regiunile montane, se analizează situația din Alpi și Pirinei, în care multe specii de lepidoptere sînt adaptate vieții din aceste zone, avînd o răspîndire etajată, în funcție de altitudine. Și aici sînt indicate o serie de cauze ce au dus la scăderea numărului de specii existente în acești biotopi între care cele mai importante, sînt: creșterea nelimitată a turismului, amenajările sportive, pășunatul abuziv și mai ales poluarea mediului care, prin ploile acide, afectează și zonele înalte.

În încheiere, între altele, se recomandă a se restringe colectarea abuzivă a fluturilor de către entomologi, indicîndu-se și cîteva regiuni în care o serie de specii deja au dispărut. Din aceste motive, în multe țări, între care cele două Germanii, Franța, Belgia, Olanda, Elveția etc., s-au și luat măsuri de interdicție a colectării unui mare număr de specii. Se evidențiază însă faptul că adevărata cauză care a provocat

dispariția multor specii de fluturi rămîne răsturnarea echilibrului natural din diferitele ecosisteme.

La o serie de specii, ca de exemplu *Papilio machaon*, *Iphiclides podalirius*, *Melanargia galathea*, speciile de *Lycaenidae*, *Parnassius apollo*, cele de *Apatura*, de *Limenitis* și unele *Argynnis* — minunate ilustrate prin fotografii —, autorii prezintă multe date morfologice și bioecologice, atît pentru adult, cit și pentru stadiile preimaginale, date foarte utile pentru cei ce studiază biologia acestor specii. Majoritatea celor 336 specii de fluturi, precum și numeroase larve și crisalide sînt reprezentate prin fotografii deosebit de reușite. De asemenea, în numeroase fotografii sînt prezentate și diferite aspecte de pajisti uscate sau umede, de păduri, grădini de agrement, terenuri necultivate, maluri de ape, turbării și diverse peisaje alpine, toate într-o paletă coloristică deosebit de frumoasă, fapt pentru care studiarea acestei lucrări constituie o adevărată delectare.

Toate aceste date impun recomandarea acestei minunate lucrări cercetătorilor din muzee, tinerilor lepidopterologi și tuturor celor ce studiază ecologia fluturilor.

dr. doc. AURELIAN
POPESCU-GORJ